Adroddiad y Cadeirydd – Mehefin 2026

Cyngor Cymuned Llannon

Bu Mehefin 2026 yn fis hynod brysur a chynhyrchiol i Gyngor Cymuned Llannon. Gwnaed cynnydd sylweddol mewn llywodraethu, mentrau cymunedol, ymgysylltu allanol a gweithgarwch gwirfoddoli.

1. Cyfarfodydd a Gweithgarwch Llywodraethu

Yn ystod Mehefin, cynhaliwyd nifer o gyfarfodydd a gweithgareddau llywodraethu allweddol:

- **Cynhaliwyd sawl cyfarfod gyda'r Prif Swyddog, Mrs Clare Hope**, i drafod materion gweithredol, prosiectau cymunedol a chynllunio ymlaen.
- **Cadwyd cyswllt rheolaidd â'r Is-gadeirydd, Cyng. Julie Owen**, gan sicrhau trafodaeth brydlon ar faterion llywodraethu a phenderfyniadau.
- **Mynychais gyfarfod y Pwyllgor Cyllid**, **13/7/26** lle ystyriwyd adroddiadau ariannol, gwariant prosiectau a chynllunio cyllidebol.
- **Mynychais gyfarfod llawn y Cyngor Cymuned**, **17/6/26 a 29/6/26** gan gyfrannu at drafodaethau ar faterion lleol, diweddariadau prosiectau a chynlluniau strategol ar gyfer y misoedd nesaf.
- **Gŵyl Tyisha 5/7/26**– Adroddiad ar y Digwyddiad

  Ar ddydd Sadwrn, cynhaliwyd **Gŵyl Tyisha**, ac roedd yn ddigwyddiad cymunedol hynod lwyddiannus. Bu ein staff yn gweithio'n galed iawn yn ystod yr wythnosau blaenorol i baratoi, gyda'r **tîm tir** yn cynorthwyo gyda gosod y baneri ac yn sicrhau bod **Parc Mynydd Mawr** yn edrych ar ei orau ar gyfer y digwyddiad.

  Ar nos Wener,mewn tywydd poeth iawn bu tri chynghorydd o Ward Llannon – **Cadw Mynydd Mawr yn Daclus** – (Llinos, Emyr Gwyn a minnau)– allan yn casglu sbwriel, ac yn ogystal gwnaeth **Llinos** chwynnu a glanhau'r arwyddion stryd. Mae'r gwaith hwn yn rhan hanfodol o'n hymrwymiad i gadw'r parc a'r ardal leol yn daclus ac yn groesawgar

  Roedd ein **pabell wybodaeth** yn llwyddiant mawr, ac mae bellach yn barod i'w defnyddio ar bob cyfle i arddangos gwaith y Cyngor Cymuned. Roedd y **gweithgareddau i blant** yn boblogaidd iawn, ac roedd y cysgod a ddarparwyd yn cael ei werthfawrogi'n fawr gan deuluoedd.

  Hoffwn ddiolch yn arbennig i **Llinos** am ei holl gymorth gyda'r gweithgareddau, y posteri, a'r rhan o'r Adroddiad Blynyddol sy'n tynnu sylw at ein gwaith. Diolch hefyd i **Gyng. Julie Owen**, yr Is-gadeirydd, am y cyfieithiad Cymraeg o'r Adroddiad Blynyddol.

  Roedd y diwrnod yn llawn hwyl ac yn gynnes iawn, ond roedd yn amlwg bod y bobl a fynychodd yn mwynhau ac yn gwerthfawrogi'r digwyddiad. Diolch yn fawr i'r **staff** am eu gwaith ar y diwrnod, ac i'r **cynghorwyr a fynychodd – Phil, Emyr, Nigel, Joanne a Llinos**. Mae'n bwysig iawn ein bod yn cael ein gweld yn weithgar yn y gymuned ac yn bresennol mewn digwyddiadau lleol.

  Diolch i **Gyng. Emyr Gwyn Evans** am fynychu'r adloniant gyda'r nos yn *Tumble Workies*.

2. Polisi ar Ymddygiad Afresymol, Anghymwys ac Aflonyddu

Yn ystod Mehefin, gweithredais o dan **Bolisi'r Cyngor ar Ymddygiad Afresymol, Annerbyniol ac Aflonyddu**. Asesodd y Cyngor Llawn batrwm cyswllt y preswylydd ac fe benderfynwyd ei fod yn syrthio i'r **categori difrifoldeb uchaf a ddiffinnir yn Adran 5.3 o'r polisi**. O ganlyniad, bûm mewn gohebiaeth â'r preswylydd i'w hysbysu o benderfyniad y Cyngor.

3. Gweithgarwch Gwirfoddoli

Wnes i gefnogi mentrau cymunedol drwy wirfoddoli'n rheolaidd:

- **Ar ddydd Gwener yn Cinio a Chlonc**,
- **Ar ddydd Llun yn Y Cwtsh**,

Mae'r sesiynau hyn yn rhan bwysig o'n hymgysylltu cymunedol ac yn dangos ymrwymiad parhaus cynghorwyr i gefnogaeth ymarferol.

4. Cynhadledd Genedlaethol ac Arddangosfa Wobrwyo Un Llais Cymru – 1 Gorffennaf 2026

Ar **1af o Orffennaf 2026**, mynychodd yr Is-gadeirydd, fi fel Cadeirydd, **Ffion Lewis (Dirprwy Brif Swyddog)** ac **Abi Palmer** y **Gynhadledd Genedlaethol ac Arddangosfa Wobrwyo Un Llais Cymru** yn Faes y Sioe Frenhinol, Llanelwedd.

Gall cynghorwyr sy'n dymuno derbyn y dogfennau a gyflwynwyd yn ystod y gynhadledd gysylltu â mi drwy e-bost.

Canfyddiadau Pennaol o'r Asesiad Effaith Gymdeithasol

Roedd sesiwn y bore yn canolbwyntio ar *Beth mae Cynghorau Cymuned a Thref yn ei Gyflawni ledled Cymru*, yn seiliedig ar ymchwil gan **Wavehill**. Roedd y canfyddiadau fel a ganlyn:

CANFYDDIADAU PENNAWD		
£25.97 million werth cymdeithasol wedi'i greu	**£4.86** o werth am bob £1 a fuddsoddwyd gan gynghorau	**237** o gynghorau a gymerodd ran yn yr arolwg
169,000+ o oriau gwirfoddoli a gyfrannwyd	**187,000+** o brydau a ddarparwyd	**£675,000+** wedi'i ddatgloi trwy gyngor ar fudd-daliadau

Mae'r canfyddiadau hyn yn amlygu cyfraniad sylweddol cynghorau at les cymunedol ac atgynhyrchiad cymunedau ledled Cymru.

Seremoni Wobrwyo

Cyflwynodd y Prif Swyddog, **Clare Hope**, dri phrosiect gan Gyngor Cymuned Llannon:

- **Menter Pobl Hŷn – Cinio a Chlonc**
- **Menter Argyfwng Costau Byw – Y Cwtsh**
- **Menter Ymgysylltu Ieuenctid – Gweithgareddau'r Gwyliau Haf**

Rwy'n falch iawn o gadarnhau'r canlynol:

- **Canmoliaeth Uchel – Cinio a Chlonc**
- **Canmoliaeth Uchel – Y Cwtsh**
- **Canmoliaeth – Gweithgareddau Haf Ieuenctid**

Mae'r gwobrau hyn yn adlewyrchu gwaith eithriadol ein staff a'n gwirfoddolwyr ac yn dangos effaith gadarnhaol ein mentrau cymunedol.

5. Pwyllgor Ardal Sir Gâr Un Llais Cymru – 14 Gorffennaf 2026

Ar **14 Gorffennaf 2026**, mynychodd Cyng. Julie Owen a minnau gyfarfod **Pwyllgor Ardal Sir Gâr Un Llais Cymru**. Ymhlith y prif bwyntiau agenda roedd:

- **Rhaglen Hyfforddiant:**
- **Prosiectau Argyfwng Costau Byw:**
- **Lleoedd Lleol ar gyfer Natur:**

Mae mynychu'r cyfarfod yn sicrhau bod Cyngor Cymuned Llannon yn parhau i alinio ei waith â blaenoriaethau rhanbarthol ac arferion da.

6. Gohebiaeth yr Ombwdsmon – Preifat a Chyfrinachol

Mae cynghorwyr wedi derbyn yr e-bost gan **Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru** ynghylch cwyn a wnaed am y Cyngor. Mae'r gohebiaeth hon yn **gwbl Breifat a Chyfrinachol**.

Mae'r Ombwdsmon wedi cyhoeddi **datganiad ffurfiol o'r rhesymau** dros y penderfyniad **i beidio ag ymchwilio** i'r gŵyn. Er bod enwau unigolion wedi'u diogelu, mae'n bosibl y gellid eu hadnabod o hyd; felly rhaid i gynghorwyr fod yn hynod ofalus wrth drin neu drafod y cynnwys.

Mae'r mater bellach wedi'i gau gan yr Ombwdsmon.

Yn ola

Bu Mehefin yn fis heriol a llawn gweithgarwch, gyda chynnydd sylweddol ar draws sawl maes o waith y Cyngor. Hoffwn gofnodi fy niolch diffuant i **bob un o'n staff** — Clare, Ffion, Abi a'r tîm ehangach — am eu proffesiynoldeb, eu hymroddiad a'u gwydnwch. Maent yn sail i bob llwyddiant a nodir yn yr adroddiad hwn.

Hoffwn hefyd ddiolch o galon i'n **gwirfoddolwyr**, sy'n cyfrannu'n hael o'u hamser ac sy'n parhau i gyfoethogi ein cymuned. Ni fyddai mentrau fel **Cinio a Chlonc**, **Y Cwtsh** a'r **Gweithgareddau Haf Ieuenctid** yn bosibl heb eu hymrwymiad.

Ar ôl blynyddoedd o ymdrech barhaus, cynllunio a gweithio mewn partneriaeth, rydym bellach yn dechrau gweld ffrwyth ein gwaith hirdymor. Mae ein prosiectau'n ffynnu, mae ein mannau cymunedol yn gwella, ac mae ein mentrau'n cael eu cydnabod ar lefel genedlaethol.

Chair's Report – June 2026

Llannon Community Council

1. Introduction

June 2026 has been an exceptionally busy and productive month for Llannon Community Council. Significant progress has been made across governance, community initiatives, external engagement, and volunteer activity.

2. Meetings and Governance Activity

Throughout June, a number of key meetings and governance activities took place:

- **Several meetings were held with the Chief Officer, Mrs Clare Hope**, to discuss operational matters, community projects, and forward planning.
- **Regular contact was maintained with the Vice Chair, Cyng. Julie Owen**.
- **I attended the Finance Committee meeting. 13/7/26**
- **I attended and chaired the Full Council meeting on the 17th of June and the meeting on the 29th of June**.
- **Gwyl Tyisha – Community Event Report 5/7/26**

  Last Saturday saw the celebration of **Gwyl Tyisha**, which proved to be a highly successful community event. Our staff have been extremely busy with preparations in the lead-up to the day, with the **ground staff** assisting with the flags and ensuring that **Parc Mynydd Mawr** was looking at its very best.

  On Friday evening, in very warm conditions, three of the councillors in Llannon Ward – **Cadw Mynydd Mawr yn Daclus** – (Llinos, Emyr Gwyn and me) were out collecting litter, and **Llinos** in addition undertook some weeding and cleaned the street signs. This work is an important part of our commitment to keeping the park and surrounding area tidy and welcoming.

  Our **information gazebo**, showcasing the work of Llannon Community Council, was well received and is now ready to be used at every opportunity. The **children's activities** were greatly appreciated, as was the shade provided for families throughout the day.

  A very special thank you goes to **Llinos** for all her help with the activities, the posters, and the section of the Annual Report highlighting our work. Thank you also to **Cllr Julie Owen, Vice Chair**, for all the Welsh translation of the Annual Report.

  The day itself was excellent — it was hot, but it was clear that those who attended were enjoying and appreciating the event. My sincere thanks to **all the staff** for their work on the day, and a big thank you to the **councillors who attended**: **Phil, Emyr, Nigel, Joanne and Llinos**. It is vital that we are seen actively working within the community and present at local events.

  Thank you to **Cllr Emyr Gwyn Evans** for attending the evening entertainment in Tumble Workies

3. Policy on Unreasonable, Unacceptable and Harassing Behaviour

During June, I acted under the Council's **Policy on Unreasonable, Unacceptable and Harassing Behaviour**. The Full Council assessed one resident's pattern of contact and determined that it falls within the **highest-severity category defined in Section 5.3 of the policy**. As a result, I corresponded with the resident to advise them of the Council's decision.

4. Volunteering Activity

I continued to support community initiatives through regular volunteering:

- **On Fridays at Cinio a Chlonc**,
- **On Mondays at Y Cwtsh**,

These sessions remain an important part of our community engagement and demonstrate the ongoing commitment of councillors to hands-on support.

5. One Voice Wales National Conference & Awards Ceremony – 1 July 2026

On **1 July 2026**, the Vice Chair, myself as Chair, **Ffion Lewis (Deputy Chief Officer)** and **Abi Palmer** attended the **One Voice Wales National Conference & Awards Ceremony** at the Royal Welsh Showground, Builth Wells.

Councillors who wish to receive the full documents presented during the conference may email me directly, and I will forward them.

Headline Findings from the Social Impact Assessment

The morning session focused on *What Community and Town Councils are Achieving Across Wales*, based on research conducted by **Wavehill**. Key findings included:

HEADLINE FINDINGS		
£25.97 million in social value generated	**£4.86** value created for every £1 councils invested	**237 councils** contributed to the evidence base
169,000+ volunteer hours, contributed	**187,000+** meals provided through council-led activity	**£675,000+** unlocked through benefits advice

These findings highlight the significant contribution councils make to community wellbeing and resilience.

Awards Ceremony

Three Llannon Community Council projects were submitted by Chief Officer **Clare Hope**:

- **Older Persons Initiative – Cinio a Chlonc**
- **Cost of Living Crisis Initiative – Y Cwtsh**
- **Youth Engagement Initiative – Summer Holiday Activities**

I am delighted to report the following recognitions:

- **Highly Commended – Cinio a Chlonc**
- **Highly Commended – Y Cwtsh**
- **Commended – Summer Youth Activities**

These awards reflect the exceptional work of our staff and volunteers and demonstrate the positive impact of our community-focused initiatives.

6. One Voice Wales Carmarthenshire Area Committee – 14 July 2026

On **14 July 2026**, Cllr. Julie Owen and I attended the **One Voice Wales Carmarthenshire Area Committee** meeting. Key agenda items included:

- **Training Programme:**
- **Cost of Living Crisis Projects:**
- **Local Places for Nature:**

Attendance ensures that Llannon Community Council remains aligned with regional priorities and best practice.

7. Ombudsman Correspondence – Private and Confidential

Councillors have been forwarded the email from the **Public Services Ombudsman for Wales** regarding a complaint made about the Council. This correspondence is **strictly Private and Confidential**.

The Ombudsman has issued a **formal statement of reasons** for the decision **not to investigate** the complaint. Although identities have been protected, individuals may still be identifiable; councillors must therefore exercise extreme care when handling or discussing the content.

The matter is now closed from the Ombudsman's perspective.

And finally

June has been a demanding and fast-moving month, with significant progress across multiple areas of Council activity. I wish to place on record my sincere thanks to **all our staff** — Clare, Ffion, Abi, and the wider team — for their professionalism, dedication, and resilience. Their work underpins every achievement noted in this report.

I also extend heartfelt thanks to our **volunteers**, whose commitment and generosity continue to enrich our community. Initiatives such as **Cinio a Chlonc**, **Y Cwtsh**, and the **Summer Youth Activities** simply would not be possible without their involvement.

After many years of sustained effort, planning, and partnership working, we are now beginning to see the rewards of that long-term commitment. Our projects are thriving, our community spaces are improving, and our initiatives are being recognised at a national level.

I am immensely proud of what has been achieved and look forward to continuing this work together as we build on the strong foundations laid over recent years.